

UCHWAŁA NR XXXVIII/410/2022

RADY GMINY DAMNICA

z dnia 30 czerwca 2022 r.

w sprawie zamiaru połączenia samorządowych instytucji kultury

Na podstawie art. 18 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2020 r. poz. 194 ze zm.¹) oraz art. 13 ust. 2, 7 i 8 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. z 2019 r. poz. 1479)

uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. W celu efektywnego wykonywania zadań własnych Gminy Damnica zmierzających do zaspokajania potrzeb wspólnoty w zakresie kultury zamierza się połączyć od dnia 1 stycznia 2023 roku samorządowe instytucje kultury: Centrum Edukacji i Kultury w Damnicy oraz Gminną Bibliotekę Publiczną w Damnicy, dla których organizatorem jest Gmina Damnica, w jedną samorządową instytucję kultury o nazwie: Centrum Kultury i Biblioteka Gminy Damnica.

2. Uzasadnienie zamiaru połączenia instytucji kultury stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Niniejszą uchwałą wraz z uzasadnieniem przekazuje się Krajowej Radzie Bibliotecznej oraz Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego w Gdańsku w celu zasięgnięcia opinii.

§ 3. Po uzyskaniu opinii, o których mowa w § 2, zobowiązuje się Wójta Gminy Damnica do wystąpienia z wnioskiem do właściwego ministra do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o wyrażenie zgody na połączenie samorządowych instytucji kultury, o których mowa w § 1 ust. 1.

§ 4. Treść uchwały wraz z uzasadnieniem podaje się do wiadomości publicznej poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Damnica oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Damnica.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Damnica.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Damnica
Kazimierz Kozina

¹ Zmiany tekstu jednolitego zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 2020.

UZASADNIENIE
do uchwały Rady Gminy Damnica
w sprawie zamiaru połączenia samorządowych instytucji kultury

Do zadań własnych gminy należy m.in. zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury. Gmina Damnica jest organizatorem dwóch instytucji kultury, tj. Centrum Edukacji i Kultury w Damnicy (CEiK) oraz Gminnej Biblioteki Publicznej w Damnicy (GBP). Obie instytucje mają swoją siedzibę w budynku będącym własnością gminy położonym przy ul. Witosa 13 w Damnicy.

Głównym celem funkcjonowania Centrum Edukacji i Kultury w Damnicy jest upowszechnianie kultury oraz wielokierunkowa, otwarta działalność w zakresie edukacji, co realizowane jest poprzez działalność w zakresie:

- 1) pozyskania i przygotowania społeczności lokalnej do aktywnego uczestnictwa w kulturze i edukacji oraz współtworzenie ich wartości;
- 2) upowszechnianie i popularyzowanie edukacji i kultury poprzez prowadzenie różnorodnych form działalności;
- 3) stwarzanie warunków do podejmowania i rozwijania działalności twórczej i artystycznej;
- 4) promocja kultury lokalnej.

Celem działania Gminnej Biblioteki Publicznej w Damnicy jest zaspokajanie potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych ogółu społeczeństwa oraz wielokierunkowa, otwarta działalność w zakresie upowszechniania wiedzy i kultury, przy czym działalność, o której mowa służy zachowaniu dziedzictwa narodowego poprzez organizację i zapewnienie łatwego dostępu do zasobów dorobku nauki i kultury polskiej oraz światowej.

Do podstawowych zadań Biblioteki należy w szczególności:

- 1) gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych;
- 2) obsługa użytkowników, przede wszystkim udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej, a także współdziałanie z archiwami w tym zakresie;
- 3) prowadzenie działalności bibliograficznej, dokumentacyjnej, naukowo-badawczej, wydawniczej, edukacyjnej i popularyzatorskiej;
- 4) współdziałanie z innymi bibliotekami i instytucjami kultury w zakresie rozwijania czytelnictwa i zaspokajania potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczności Gminy;
- 5) doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.

Nie ulega wątpliwości, że wskazane powyżej cele wiodące obu instytucji kultury są w dużej mierze tożsame, a zadania rozbieżne, realizowane w ramach statutowej działalności stanowią wzajemne uzupełnienie oferty kulturalnej kierowanej do wspólnoty samorządowej.

Centrum Kultury i Edukacji w Damnicy poza swoją siedzibą w Damnicy przy ul. Witosa 13 zarządza również budynkiem Sali widowiskowej w Damnicy oraz świetlicami wiejskimi

w Domaradzu, Mianowicach, Świecichowie i Łebieniu. Podstawą prawną do władania wskazanymi nieruchomościami jest zawarta umowa użytkowania pomiędzy gminą a instytucją kultury. Gminna Biblioteka Publiczna swoje zasoby lokalowe skupia obecnie wyłącznie w budynku CEiK na podstawie umowy najmu łączącej obie instytucje kultury.

Gmina Damnica prowadzi równolegle dwie inwestycje budowlane polegające na budowie lokalnego centrum kultury w Bobrownikach oraz świetlicy z punktem bibliotecznym w miejscowości Karzniczka. W budynkach tych planuje się prowadzenie działalności kulturalnej w formie świetlicy oraz punktów bibliotecznych. Działanie to ma na celu zwiększenie oferty kulturalnej dla mieszkańców Gminy Damnica, przy czym oferta, o której mowa wiąże w ścisłą współpracę obie funkcjonujące obecnie instytucje kultury, bowiem poszerzona koncepcja dotyczy sfer działania tych instytucji – prowadzenie bibliotek i świetlic.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, organizator może dokonać połączenia instytucji kultury, w tym instytucji kultury prowadzących działalność w różnych formach. Stosownie do art. 19 ww. ustawy połączenie instytucji kultury polega na utworzeniu jednej instytucji, w której w skład wchodzi pracownicy i mienie należące do instytucji podlegających połączeniu. Art. 10 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach wskazuje, że „*Biblioteka może stanowić samodzielną jednostkę organizacyjną albo wchodzić w skład innej jednostki*”. Pojęcie innej jednostki należy rozumieć jako np. gminną jednostkę organizacyjną (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach IV SA/GI 65/08). Z kolei art. 18 ust. 3 ww. ustawy wskazuje, że: „*Biblioteka publiczna może stanowić samodzielną instytucję kultury albo wchodzić w skład innej instytucji kultury, w tym powstałej w wyniku połączenia, o którym mowa w art. 13 ust. 7.*” W art. 13 cyt. ustawy ustawodawca przewidział możliwość połączenia biblioteki publicznej z innymi instytucjami kultury, „*jeżeli połączenie nie spowoduje uszczerbku w wykonywaniu dotychczasowych zadań*”, zobowiązując jednocześnie samorządy podejmujące się procesu połączenia do zachowania odpowiedniej procedury, uzyskiwania opinii o zamiarze połączenia placówek kultury, a nawet zgody Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zgodnie z art. 13. ust. 2. ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach organizator jest obowiązany na 6 miesięcy przed dniem wydania aktu o połączeniu, podziale lub likwidacji biblioteki podać do publicznej wiadomości informację o swoim zamiarze wraz z uzasadnieniem. Co prawda ustawa o organizowaniu działalności kulturalnej przewiduje okres 3 miesięcy, jednak już ustawa o bibliotekach 6 miesięcy. Tym samym należałoby przyjąć ten dłuższy czas, co potwierdza wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 9 maja 2018 r., IV SA/GI 1/18, w którym podkreślono, że sześciomiesięczny termin wskazany w art. 13 ust. 2 ustawy o bibliotekach ma zastosowanie również w przypadku zamiaru połączenia biblioteki publicznej z inną instytucją kultury (nie-biblioteką). Niniejsza uchwała podejmowana jest zatem w odpowiednim czasie, tj. na ponad 6 miesięcy przed planowanym połączeniem instytucji kultury Gminy Damnica. Zgodnie z jej treścią Wójt Gminy Damnica został zobowiązany do uzyskania opinii o zamiarze połączenia Gminnej Biblioteki Publicznej w Damnicy oraz Centrum Edukacji i Kultury w Damnicy. Opinia ta, zgodnie z przywołanymi przepisami wydana ma zostać przez Krajową Radę Biblioteczną oraz Wojewódzką i Miejską Bibliotekę im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego w Gdańsku. Następnie z otrzymanymi opiniami Wójt zobowiązany będzie do przekazania ww. uchwały wraz uzasadnieniem do Ministra

Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w celu uzyskania zgody Ministra na połączenie obu gminnych instytucji kultury.

Połączenie ww. instytucji jest w pełni uzasadnione merytorycznie. Stworzenie na bazie istniejącej struktury dwóch instytucji kultury - jednej silnej - pozwoli wypracować wspólną politykę realizującą cele statutowe biblioteki oraz ośrodka kultury. Ponadto połączenie zapewni koordynację podejmowanych działań w obszarze kultury, pamięci historycznej i czytelnictwa biblioteki, przy pełnym wykorzystaniu potencjału kadrowego i bazy materiałowej.

Jak już wskazane zostało powyżej, bibliotekę publiczną można połączyć z inną instytucją kultury, **jeżeli połączenie nie spowoduje uszczerbku w wykonywaniu dotychczasowych zadań**. Intencją organizatora jest nie tylko utrzymanie dotychczasowej formy działania biblioteki ale wręcz poszerzenie tej działalności. W tym celu organizator podjął już konkretne kroki – rozpoczął budowę dwóch obiektów w miejscowościach położonych na terenie gminy Damnica, w których zamierza prowadzić m.in. punkty biblioteczne. Dodatkowo, w przypadku zamierzonego połączenia instytucji kultury planuje się stworzenie punktów bibliotecznych w budynkach każdej ze świetlic, tj. w Domaradzu, Mianowicach, Świecichowie oraz w Łebieniu. Tym samym oferta czytelnictwa skupiać się będzie już nie tylko w miejscowości gminnej – w Damnicy – ale przeniesie się do innych ośrodków społecznych naszej gminy, co korzystnie wpłynie na szeroko rozumianą działalność kulturalną. Na skutek takiego rozwiązania oferta biblioteki będzie bardziej dostępna, w wyniku czego nastąpi rozwój czytelnictwa w gminie. Warte podkreślenia jest, że obie instytucje już teraz posiadają siedzibę w tym samym budynku – w Damnicy przy ul. Witosa 13, co niewątpliwie – poza argumentacją wskazaną w niniejszym uzasadnieniu - jest dodatkowym czynnikiem przemawiających za ich połączeniem. Warty zaznaczenia jest, iż wiele działań biblioteki jest pokrewnych z zadaniami centrum kultury. Współpraca obu tych instytucji jest prowadzona od lat przy wielu wydarzeniach.

Połączenie Centrum Edukacji i Kultury z biblioteką stworzy warunki do dwutorowego działania w obszarze kultury. Poza działaniami ukierunkowanymi na rozwój czytelnictwa zintensyfikują się również formy wskrzeszania pozostałych działań z zakresu kultury, które w wielu aspektach powinny być równolegle prowadzone przez obie instytucje kultury. Działalność edukacyjna, która prowadzona jest obecnie przez obie instytucje również będzie kontynuowana, dzięki organizacji działań w tym zakresie przez bibliotekę, w której prowadzone są różne formy zajęć o tożsamym charakterze. Należy zatem stwierdzić, iż połączenie Gminnej Biblioteki Publicznej w Damnicy z Centrum Edukacji i Kultury w Damnicy nie tylko nie spowoduje uszczerbku na działalności zarówno biblioteki, jak i CEiKu ale wręcz wzmocni i pozwoli u efektywnie prowadzone działania, co będzie korzystne zarówno dla samych instytucji, jak i odbiorców, czyli wspólnoty samorządowej, którą tworzymy. Jest to zatem działanie legalne w świetle przepisów ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach. Połączenie instytucji kultury poza wymienionymi powyżej skutkami przyniesie efekt w postaci lepszego i zsynchronizowanego zarządzania.

W wyniku połączenia obu instytucji nie ulegnie obniżeniu jakość świadczonych usług a pozwoli ono bardziej efektywnie wykonywać zadania gminy w sferze kultury oraz upowszechniania wiedzy, pielęgnacji polskich tradycji oraz zaspakajania potrzeb w zakresie czytelnictwa. Połączenie pozwoli

również na elastyczne i efektywne wykorzystanie zasobów materialnych obu instytucji, a nadto umożliwi sprawniejszą organizację pracy i zarządzanie pracownikami.

Poza merytorycznymi aspektami, należy wyróżnić następujące rodzajowe skutki połączenia instytucji:

A. Finansowe:

- 1) możliwość aplikowania o środki w ramach jednej instytucji, a tym samym możliwość łączenia zakresów zadań;
- 2) realizacja budżetu połączonej instytucji przyczyni się do racjonalizacji kosztów administracyjnych i obniżenia kosztów operacyjnych w stosunku do ponoszonych przez każdą z instytucji z osobna;
- 3) sporządzanie jednego budżetu,

B. Organizacyjno-kadrowe:

- 1) planowanie działalności rocznej dla jednej instytucji;
- 2) racjonalizacja zatrudnienia, dostępna większa liczba pracowników w trakcie realizacji większych przedsięwzięć;
- 3) większa możliwość uzupełniania się i zastępowania pracowników, większe możliwości zmiany zakresu obowiązków pracowników,

C. Prawno-formalne:

- 1) wspólny statut dla obu instytucji;
- 2) wspólna dokumentacja systemu kontroli zarządczej;
- 3) wspólne regulaminy, zasady i procedury wewnętrzne;
- 4) wspólna archiwizacja dokumentów organizacyjnych i zarządczych; 5) wspólna strona internetowa i BIP.

Co istotne, zgodnie z wymogami przepisów prawa pracownicy łączonych instytucji kultury stają się pracownikami instytucji kultury powstałej w wyniku połączenia i zachowują uprawnienia wynikające ze stosunku pracy. Organizator zapewnia, iż czas pracy biblioteki po połączeniu nie ulegnie zmianie, a jednocześnie stworzone punkty biblioteczne zapewnią funkcjonowanie biblioteki w rozszerzonej formule. Również jej finansowanie będzie zwiększone w związku z poszerzeniem oferty w tym zakresie. Jednocześnie zostaną zagwarantowane wymagania organizacyjne określone ustawą o bibliotekach, w powiązaniu z ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Nie ulegnie ograniczeniu gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliotecznych służących rozwijaniu czytelnictwa oraz zaspakajania potrzeb informacyjnych, edukacyjnych, samokształceniowych, udostępnianie zbiorów na miejscu, wypożyczenia na zewnątrz, pośredniczenie w wymianie między biblioteczną. Prowadzenie działalności informacyjnej będzie utrzymane na dotychczasowym poziomie. Zadania biblioteki będą realizowane na dotychczasowym poziomie i nie ulegnie zmianie sposób dogodnego dostępu do materiałów bibliotecznych, a wręcz zostanie jeszcze bardziej udogodniony. Organizator zapewnia również, że po połączeniu środki finansowe przekazywane na czytelnictwo, w szczególności na zakup nowości wydawniczych oraz utrzymanie księgozbioru będą na poziomie nie niższym jak dotychczas. W schemacie organizacyjnym kierownictwa połączonej instytucji będzie wskazana osoba, która w swoim

zakresie obowiązków będzie miała wszelkie sprawy związane z działalnością biblioteki i będzie odpowiedzialna za funkcjonowanie oraz wypełnianie zadań określonych w przepisach ustawy o bibliotekach.

Jesteśmy przekonani, że połączenie zasobów Centrum Edukacji i Kultury w Damnicy z Gminną Biblioteką Publiczną w Damnicy dzięki efektowi synergii przyczyni się do skuteczniejszego działania oraz świadczenia wyższego poziomu usług dla mieszkańców i zapewnienia im bardziej różnorodnych form działalności kulturalnej. Wykorzystując dotychczasowe doświadczenie, poprzez połączenie obu instytucji oferta będzie na pewno bardziej różnorodna i skierowana do szerszego grona odbiorców, pozwalając jednocześnie organizatorowi na bardziej elastyczne reagowanie na potrzeby lokalnej społeczności.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.